ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ
MARCO DARMON
της 2ας Ιουλίου 1986 *

Κύριε πρόεδρε,
Κύριοι δικαστές,

1. Προκειμένου να πληρώσει μία μόνιμη θέση διοικητικού υπαλλήλου σταδιοδρομίας Α 7/Α 6, το Ελεγκτικό Συνέδριο, ως αρμόδια για τους διορισμούς αρχή (στο εξής: ΑΔΑ), οργάνωσε το 1985 τον εσωτερικό διαγωνισμό CC/A/8/85 δημοσιεύοντας τη σχετική προκήρυξη και διορίζοντας την εξεταστική επιτροπή.

Δεκατέσσερις υπάλληλοι υπέβαλαν υποψηφιότητα. Η εξεταστική επιτροπή, κρίνοντας ότι δεν πληρούν τις προϋποθέσεις που έθετε η προκήρυξη προκειμένου να μετάσχουν στις εξετάσεις, τους απέκλεισε όλους από το διαγωνισμό και τούτο παρά το γεγονός ότι η ΑΔΑ επέστησε την προσοχή της στην ελαστικότερη ερμηνεία που έπρεπε, κατά τη γνώμη της, να δοθεί σε ορισμένες διατάξεις της προαναφερθείσας προκηρύξεως.

Τέσσερις από τους υποψήφιους, οι Henri Maurissen, Hartmut Schwiering, Volker Hoyer και Manfred Neumann άσκησαν προσφυγή ενώπιον του Δικαστηρίου κατά των αποφάσεων της εξεταστικής επιτροπής που τους αφορούν. Η υπόθεση του Maurissen εξετάστηκε κατά τη συνεδρίαση της 23ης Οκτωβρίου 1986. Για την υπόθεση του Schwiering θα αναπτύξω χωριστές προτάσεις κατά τη σημερινή συνεδρίαση.

2. Θα εξετάσω, λοιπόν, εδώ τις προσφυγές των Hoyer και Neumann, τις οποίες, λόγω της συνάφειάς τους, αποφασίσατε με Διάταξη της 9ης Απριλίου 1986 να συνεκδικάσετε.

Η προκήρυξη του διαγωνισμού περιελάμβανε τις εξής διατάξεις:

« IV — *Προϋποθέσεις συμμετοχής*:

Θα γίνουν δεκτοί στο διαγωνισμό οι υποψήφιοι:

...

3 — που έχουν άρτια γνώση μιας επίσημης γλώσσας των Κοινοτήτων και επαρκή γνώση μιας δεύτερης επίσημης γλώσσας των Κοινοτήτων. Θα εκτιμηθεί η γνώση μιας τρίτης γλώσσας·

— για υπηρεσιακούς λόγους απαιτείται η γνώση της γαλλικής γλώσσας.

Η εξεταστική επιτροπή μετά από εξέταση των φακέλων των υποψηφίων θα καταρτίσει τη λίστα των υποψηφίων οι οποίοι πληρούν τις προϋποθέσεις αυτές και γίνονται δεκτοί στις εξετάσεις.

V — *Διαγωνισμός*

Ο διαγωνισμός θα γίνει βάσει τίτλων και εξετάσεων

...

Β — *Εξετάσεις*:

1. *Φύση των εξετάσεων*:

...

γ) προφορική εξέταση για τον έλεγχο των γλωσσικών γνώσεων που αναφέρονται στο σημείο IV, παράγραφος 3. »

* Μετάφραση από τα γαλλικά.

Στις αιτήσεις τους συμμετοχής στο διαγωνισμό οι Hoyer και Neumann ανέφεραν αντιστοίχως τα εξής στοιχεία, ως προς τη γνώση της γαλλικής γλώσσας:

— κατανόηση: καλή·

— γραφή: σχεδόν καλή (επαρκής)·

— ομιλία: σχεδόν καλή (επαρκής).

Υπ' αυτές τις προϋποθέσεις και λαμβάνοντας υπόψη την ερμηνεία που έδωσε στην προαναφερθείσα προκήρυξη, η εξεταστική επιτροπή απέκλεισε τους προσφεύγοντες από το διαγωνισμό. Έκρινε, πράγματι:

— αφενός μεν, ότι, λόγω φύσεως της προς πλήρωση θέσεως και του συμφέροντος της υπηρεσίας, οι υποψήφιοι έπρεπε να έχουν επίπεδο γνώσεων γαλλικής τουλάχιστον ισοδύναμο του «καλώς», σε ό,τι αφορά την «κατανόηση», «γραφή» και «ομιλία», στήλες που υπήρχαν στο έντυπο που έπρεπε να συμπληρώσουν οι υποψήφιοι,

— αφετέρου, ότι οι διατάξεις του σημείου IV της προκηρύξεως του διαγωνισμού την υποχρέωναν να επιλέξει, κατά το στάδιο της επιλογής εκείνων που θα μετείχαν στο διαγωνισμό, τους υποψηφίους οι οποίοι είχαν δηλώσει γνώσεις — με την επιφύλαξη του μεταγενέστερου ελέγχου κατά την προβλεπόμενη προφορική εξέταση — που θα μπορούσαν να ανταποκριθούν στο απαιτούμενο επίπεδο, καθόσον η «μέθοδος» αυτή δικαιολογείται από το γεγονός ότι κανείς υποψήφιος δεν έχει «συμφέρον να αναφέρει γνώσεις κατώτερες από τις πραγματικές» (έκθεση της εξεταστικής επιτροπής προς την ΑΔΑ, της 28ης Οκτωβρίου 1985).

Η απόφαση περί αποκλεισμού τους από τις εξετάσεις κοινοποιήθηκε, στις 2 Αυγούστου 1985, εκ μέρους του προέδρου της εξεταστικής επιτροπής στους Hoyer και Neumann. Οι τελευταίοι κλήθηκαν να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους, πράγμα που έπραξαν, αμφισβητώντας, κατά τρόπο αιτιολογημένο, το μέτρο που είχε ληφθεί εις βάρος τους. Με έγγραφα που απηύθυνε στις 28 Οκτωβρίου 1985 στους ενδιαφερόμενους, η εξεταστική επιτροπή ενέμεινε στην άποψή της.

Στις 30 Οκτωβρίου 1985, η ΑΔΑ ανακοίνωσε σε όλους τους υποψήφιους του διαγωνισμού ότι δεν επιθυμεί να δημοσιεύσει πίνακα επιτυχόντων που να φέρει την ένδειξη «ουδείς» και ότι, κατά συνέπεια, αναστέλλει τη διαδικασία αναμένοντας ενδεχόμενες προσφυγές.

3. Οι προσφεύγοντες ζητούν να ακυρώσετε τις αποφάσεις της εξεταστικής επιτροπής την οποία κατηγορούν

— ότι, απαιτώντας ένα ορισμένο επίπεδο γνώσεων στη γαλλική, εισήγαγε προϋπόθεση συμμετοχής στο διαγωνισμό η οποία δεν περιλαμβανόταν στην προκήρυξη του διαγωνισμού,

— ότι παρέλειψε να εξακριβώσει αντικειμενικώς, κατά την προφορική εξέταση που προβλέπεται σχετικά, την υποκειμενική εκτίμηση που έκαναν οι υποψήφιοι των γνώσεών τους στη γαλλική.

4. Το καθού Ελεγκτικό Συνέδριο ζητεί να κριθούν βάσιμες οι προσφυγές.

Αναφέροντας τη συνεχή διαφωνία του με την εξεταστική επιτροπή παρατηρεί, εκφράζοντας παράλληλα τη λύπη του γι' αυτό, ότι σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου, ιδιαίτερα την απόφαση 144/82 (Detti κατά Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, 14 Ιουλίου 1983, Συλλογή σ. 2421), η ΑΔΑ δεν έχει καμία δυνατότητα να τροποποιεί ή να ακυρώνει αποφάσεις εξεταστικής επιτροπής διαγωνισμού, ακόμη και όταν αυτές πάσχουν προφανώς από βαρεία πλάνη. Το καθού κρίνει, ωστόσο, ότι όταν, όπως στην παρούσα υπόθεση, δεν υπάρχει διαφορά μεταξύ των διαδίκων, η ΑΔΑ θα έπρεπε να έχει τη δυνατότητα τροποποιήσεως των αποφάσεων της εξεταστικής επιτροπής, γεγονός που προϋποθέτει μεταβολή της νομολογίας του Δικαστηρίου.

5. Δεν προβλήθηκε καμία ένσταση ως προς το παραδεκτό της προσφυγής. Πράγματι, σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου, μπορεί να ασκηθεί προσφυγή απευθείας κατά των αποφάσεων εξεταστικής επιτροπής οι οποίες κρίνουν τα προσόντα υποψηφίου (υπόθεση 144/82, Detti, προαναφερθείσα· υπόθεση 44/71, Marcato κατά Επιτροπής, απόφαση της 14ης Ιουνίου 1972, Rec. σ. 427).

Καθ' ό,τι αφορά την ουσία, νομίζω ότι οι προσφυγές των ενδιαφερομένων πρέπει να γίνουν δεκτές.

Πράγματι, καίτοι εναπόκειται στην εξεταστική επιτροπή να εξακριβώσει αν οι υποψήφιοι πληρούν τις προϋποθέσεις συμμετοχής, ωστόσο η εξεταστική επιτροπή δεν μπορεί να ασκήσει την αρμοδιότητά της αυτή παρά μόνο στηριζόμενη σε αντικειμενικά στοιχεία, όπως οι πανεπιστημιακοί τίτλοι ή η βεβαίωση εκ μέρους αρμόδιας αρχής ότι ο υποψήφιος έχει επαγγελματική πείρα που να ανταποκρίνεται στις προϋποθέσεις ισοτιμίας και διάρκειας που απαιτεί η προκήρυξη του διαγωνισμού.

Προκειμένου για τη γαλλική γλώσσα, η προκήρυξη δεν ανέφερε επίπεδο γνώσεων. Συνεπώς, η εξεταστική επιτροπή μπορούσε, ήδη στο στάδιο αυτό, να αποκλείσει από το διαγωνισμό κάθε υποψήφιο που δήλωνε ότι δεν είχε καμία γνώση της γαλλικής.

Σε όλες τις άλλες περιπτώσεις το επίπεδο των απαιτουμένων γνώσεων, που βεβαίως αποτελούσε καθήκον της εξεταστικής επιτροπής να εξακριβώσει ενόψει της φύσεως των καθηκόντων που επρόκειτο να ασκηθούν, έπρεπε να εξακριβωθεί μέσω της προφορικής εξετάσεως που προβλεπόταν σχετικά. Κάθε άλλος αποκλεισμός από τις εξετάσεις, στηριζόμενος στην υποκειμενική εκτίμηση των υποψηφίων, με την αιτιολογία ότι οι τελευταίοι έχουν την τάση — γεγονός που δεν μπορεί ωστόσο να αναχθεί σε γενικό κανόνα — «μάλλον να υπερεκτιμούν το επίπεδο των γνώσεών τους» (προαναφερθείσα έκθεση της 28ης Οκτωβρίου 1985), αντίκειται, όπως συμβαίνει στην παρούσα υπόθεση, στην υποχρέωση αντικειμενικότητας και την αρχή της ίσης μεταχειρίσεως των υποψηφίων, οι οποίες δεσμεύουν κάθε εξεταστική επιτροπή.

6. Δεν υπάρχει, συνεπώς, καμία δυσχέρεια για την ακύρωση των εν λόγω αποφάσεων και για την άρση, όχι τόσο μιας διαφοράς, διότι σε τίποτε δεν διαφωνούν οι διάδικοι, όσο ενός νομικού αδιεξόδου. Προς τούτο, δεν απαιτείται καμία μεταβολή της νομολογίας, όπως ζητεί το καθού, για την οποία, εξάλλου, δεν νομίζω ότι συντρέχουν στην παρούσα υπόθεση οι νομικές προϋποθέσεις, για να περιοριστώ μόνο σ' αυτές. Πράγματι, το Ελεγκτικό Συνέδριο, ως ΑΔΑ, δεν έκρινε ότι οφείλει να ακυρώσει, αντί για το Δικαστήριο, τις επίδικες αποφάσεις. Συνεπώς, το Δικαστήριο δεν χρειάζεται να αποφανθεί ως προς το αν θα είχε το δικαίωμα να το πράξει.

Ωστόσο, το καθού διευκρινίζει ότι είχε αντιμετωπίσει το ενδεχόμενο αυτό, ιδίως μετά την ανάγνωση των προτάσεών μου στην υπόθεση Williams (257/83, απόφαση της 16ης Οκτωβρίου 1984, Συλλογή σ. 3547). Νομίζω ότι ορθώς απέσχε από την ενέργεια αυτή. Πράγματι, μια τέτοια εξουσία ακυρώσεως θα έθιγε την ανεξαρτησία της εξεταστικής επιτροπής και, κατά συνέπεια, τη διασφάλιση της αμεροληψίας που οφείλεται έναντι των υποψηφίων.

Ας μου επιτραπεί να προσθέσω ότι έχω την εντύπωση πως δεν έγινα κατανοητός. Στις προτάσεις μου στις οποίες αναφέρεται το καθού είχα απλώς υπογραμμίσει ότι το άρθρο 5 του παραρτήματος ΙΙΙ του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως, το οποίο «παρέχει στην εξεταστική επιτροπή αρμοδιότητα για την κατάρτιση "του πίνακα των υποψηφίων που ανταποκρίνονται στις προϋποθέσεις που έχουν ορισθεί με την προκήρυξη του διαγωνισμού"», δεν μπορεί να ερμηνευθεί με την έννοια ότι

« αφαιρεί από την ΑΔΑ την εξουσία, και μάλιστα την υποχρέωση, να ελέγχει αν ο τάδε υποψήφιος, ο οποίος έχει συμπεριληφθεί από την εξεταστική επιτροπή στον πίνακα επιτυχόντων, συγκεντρώνει πράγματι τις προϋποθέσεις ως προς το δίπλωμα ή την πείρα τις οποίες η ίδια έχει ορίσει ».

Αυτό δεν σημαίνει ότι η ΑΔΑ μπορεί να ακυρώσει την απόφαση εξεταστικής επιτροπής που βαρύνεται με πλημμέλειες, αλλά ότι έχει την υποχρέωση, *στο πλαίσιο ασκήσεως της δικής της αρμοδιότητας*, να μην προβεί σε διορισμό που να βαρύνεται με διαδικαστικές πλημμέλειες.

Κατά συνέπεια, προτείνω την ακύρωση των επιδίκων αποφάσεων και την καταδίκη του καθού οργάνου στο σύνολο των δικαστικών εξόδων.